OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2009 Rhif 1551 (Cy.151)

GARDDWRIAETH, CYMRU

Rheoliadau Marchnata Cynnyrch Garddwriaethol Ffres (Cymru) 2009

Gwnaed - - - - 23 Mehefin 2009
Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru - - 24 Mehefin 2009
Yn dod i rym - - 16 Gorffennaf 2009

Mae'r Rheoliadau hyn yn cael eu gwneud drwy arfer y pwerau a roddwyd gan adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972, a pharagraff 1A o Atodlen 2 iddi(**1**).

Mae Gweinidogion Cymru wedi'u dynodi(**2**) at ddibenion adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972 o ran polisi amaethyddol cyffredin y Gymuned Ewropeaidd.

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth ar gyfer diben a grybwyllir yn adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972, ac fe ymddengys i Weinidogion Cymru ei bod yn hwylus i gyfeiriadau at ddarpariaethau offerynnau'r Gymuned gael eu dehongli fel cyfeiriadau at y darpariaethau hynny fel y'u diwygiwyd o bryd i'w gilydd.

Cafwyd ymgynghoriad cyhoeddus agored a thryloyw yn ystod cyfnod paratoi'r Rheoliadau hyn fel sy'n ofynnol gan Erthygl 9 o Reoliad (EC) Rhif 178/2002 Senedd Ewrop a'r Cyngor sy'n gosod egwyddorion a gofynion cyffredinol cyfraith bwyd, sy'n sefydlu Awdurdod Diogelwch Bwyd Ewrop ac sy'n gosod gweithdrefnau ym materion diogelwch bwyd(**3**).

Yn unol â hynny, mae Gweinidog Cymru dros Faterion Gwledig yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn.

(**1**) 1972 p. 68. Mewnosodwyd paragraff 1A yn Atodlen 2 gan adran 28 o Ddeddf Diwygio Deddfwriaethol a Rheoleiddiol 2006 (p. 51).
(**2**) O. S. 2005/2766. Yn rhinwedd adrannau 59(1) ac 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 a pharagraffau 28 a 30 o Atodlen 11 iddi, mae'r swyddogaethau a roddwyd i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan y dynodiad hwn yn arferadwy gan Weinidogion Cymru.
(**3**) OJ Rhif L 31, 1.2.2002, t.1, a ddiwygiwyd ddiwethaf gan Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 202/2008 (OJ Rhif L 60, 5.3.2008, t.17).

RHAN 1

Rhagymadrodd

Enwi, cychwyn, rhychwantu a chymhwyso

1. Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Marchnata Cynnyrch Garddwriaethol Ffres (Cymru) 2009 a deuant i rym ar 16 Gorffennaf 2009 ac maent yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "Rheoliad y Comisiwn 1580/2007" ("*Commission Regulation 1580/2007*") yw Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 1580/2007 sy'n gosod rheolau gweithredu Rheoliadau'r Cyngor (EC) Rhif 2200/96, (EC) Rhif 2201/96, ac (EC) Rhif 1182/2007 yn y sector ffrwythau a llysiau(**4**) fel y'i diwygiwyd o bryd i'w gilydd.

(2) Yn y Rheoliadau hyn—

mae "cynhwysydd" ("*container*") yn cynnwys unrhyw fasged, bwced, hambwrdd, pecyn neu lestr o unrhyw fath, p'un ai a yw'n benagored neu wedi cau;

ystyr "cynnyrch garddwriaethol" ("*horticultural produce*") yw ffrwythau a llysiau a restrir yn Rhan IX o Atodiad I i Reoliad y Cyngor 1234/2007 y mae rheolau marchnata'r Gymuned yn gymwys iddynt;

mae "label" ("*label*") yn cynnwys unrhyw ddyfais i gyfleu gwybodaeth drwy nodau ysgrifenedig neu symbolau eraill, ac unrhyw nodau neu symbolau wedi eu stampio neu eu gosod fel arall yn uniongyrchol ar unrhyw gynnyrch garddwriaethol neu gynhwysydd, a dehonglir cyfeiriadau at osod label yn unol â hynny;

mae i "label ailraddio" ("*re-graded label*") yr ystyr a roddir yn rheoliad 9;

mae i "label allraddio" ("*out-graded label*") yr ystyr a roddir yn rheoliad 10;

mae i "label hysbysiad atal" ("*stop notice label*") yr ystyr a roddir yn rheoliad 13;

mae i "label labelu diffygiol" ("*labelling defect label*") yr ystyr a roddir yn rheoliad 11;

mae "mangre" ("*premises*") yn cynnwys unrhyw le, cerbyd neu ôl-gerbyd, stondin, llestr, cynhwysydd, adeiledd symudol, awyren, neu hofranlong;

ystyr "rheolau marchnata'r Gymuned" ("*Community marketing rules*") yw'r safon farchnata gyffredinol a'r safonau marchnata penodol sy'n cwmpasu ffrwythau a llysiau ffres a restrir yn Rhan IX o Atodiad I i Reoliad y Cyngor 1234/2007, ac sy'n cynnwys y rheolau sy'n ymwneud â'r safonau hynny a geir yn Erthyglau 113 ac 113a o Reoliad y Cyngor 1234/2007 ac yn Nheitl II o Reoliad y Comisiwn 1580/2007;

ystyr "Rheoliad y Cyngor 1234/2007" ("*Council Regulation 1234/2007*") yw Rheoliad y Cyngor (EC) Rhif 1234/2007 sy'n sefydlu trefniadaeth gyffredin o farchnadoedd amaethyddol ac ar ddarpariaethau penodol ar gyfer cynhyrchion amaethyddol penodol (Rheoliad Sengl CMO)(**5**) fel y'i diwygiwyd o dro i dro;

ystyr "safonau marchnata cyffredinol" ("*general marketing standard*") yw gofynion Erthygl 113a(1) o Reoliad 1234/2007 fel y'u rhoddir yn Erthygl 2a(1) a Rhan A o Atodiad I i Reoliad y Comisiwn 1580/2007;

(**4**) OJ Rhif L 350, 31.12.2007, t.1, a ddiwygiwyd ddiwethaf gan Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 313/2009 (OJ Rhif L 98, 17.4.2009, t.24).
(**5**) OJ Rhif L 299, 16.11.2007, t.1, fel y'i diwygiwyd gan Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 183/2009 (OJ Rhif L 63, 7.3.2009, t 9).

ystyr "safonau marchnata penodol" ("*specific marketing standards*") yw'r safonau marchnata y darperir ar eu cyfer o dan Erthygl 113(1)(b) o Reoliad y Cyngor 1234/2007 fel y'u rhoddir yn Erthygl 2a(2) a Rhan B o Atodiad I i Reoliad y Comisiwn 1580/2007(**6**), ac ystyr "safon farchnata benodol" ("specific marketing standard") yw un o'r safonau marchnata penodol hynny;

ystyr "swyddog awdurdodedig" ("*authorised officer*") yw swyddog a benodwyd gan Weinidogion Cymru yn unol â rheoliad 3(3) o'r Rheoliadau hyn;

ystyr "sydd dan reolaeth" ("*controlled*") mewn perthynas â chynnyrch garddwriaethol, yw fod y pŵer a roddir gan reoliad 12(1) (hysbysiad atal) wedi cael ei arfer mewn perthynas ag ef a bod yr hysbysiad atal mewn grym am y tro.

(3) Oni bai bod y rheoliad hwn yn darparu'n wahanol, mae i dermau Cymraeg a ddefnyddir yn y Rheoliadau hyn yr un ystyr ag sydd i'r termau Saesneg cyfatebol a ddefnyddir yn y Rheoliadau hyn ac yn Rheoliad y Cyngor 1234/2007 a Rheoliad y Comisiwn 1580/2007.

Dynodiadau, darparu gwybodaeth, a phenodi swyddogion awdurdodedig

3.—(1) Mae Gweinidogion Cymru wedi eu dynodi fel y corff arolygu o dan Erthygl 8(1)(b) o Reoliad y Comisiwn 1580/2007.

(2) At ddibenion cyflawni'r rhwymedigaethau ar gyrff arolygu a geir yn rheolau marchnata'r Gymuned ac er mwyn gorfodi'r Rheoliadau hyn, caiff Gweinidogion Cymru, yn ôl fel sydd yn briodol neu os yw'n ofynnol iddynt wneud hynny, ddarparu gwybodaeth i'r Ysgrifennydd Gwladol, i gyrff arolygu Gogledd Iwerddon a'r Alban neu i'r Comisiwn Ewropeaidd.

(3) Caiff Gweinidogion Cymru benodi swyddogion at ddibenion gorfodi'r Rheoliadau hyn, y cyfeirir atynt yn y Rheoliadau hyn fel swyddogion awdurdodedig.

RHAN 2

Tramgwyddau cyffredinol, rhanddirymiad ac arfer pwerau mewn mangre

Tramgwyddau rheolau marchnata'r Gymuned

4.—(1) Mae person yn euog o dramgwydd os yw'n arddangos, yn cynnig gwerthu, yn cyflenwi neu'n marchnata mewn unrhyw ddull arall, gynnyrch garddwriaethol mewn modd sy'n groes i, neu heb fod yn cydymffurfio â—

(a) y safon farchnata gyffredinol, os yw'n gymwys; neu

(b) unrhyw safon farchnata benodol sy'n gymwys i'r cynnyrch garddwriaethol hwnnw.

(2) Ni fydd paragraff (1) yn gymwys yn yr amgylchiadau a grybwyllir yn rheoliad 5.

(3) Mae person yn euog o dramgwydd os yw'n methu â chydymffurfio ag unrhyw ddarpariaeth yn Rheoliad y Comisiwn 1580/2007 a grybwyllir yng ngholofn 1 o'r Atodlen, fel y'i darllenir gydag unrhyw ddarpariaeth a grybwyllir mewn unrhyw gofnod cyfatebol yng ngholofn 2 o'r Atodlen honno.

(4) Os bydd—

(a) swyddog awdurdodedig wedi arolygu cynnyrch garddwriaethol ac wedi canfod nad yw'n cydymffurfio â rheolau marchnata'r Gymuned, a

(**6**) Mae Rhan B o Atodiad I i Reoliad y Comisiwn 1580/2007 yn cynnwys safonau marchnata penodol ar gyfer y cynhyrchion canlynol: afalau, ffrwythau sitraidd, ffrwythau ciwi, letus, endifau cyrliogddail a llydanddail, eirin gwlanog a nectarinau, gellyg, mefus, pupurau melys, grawnwin bwyta a thomatos.

(b) y person sydd â'r gofal dros y cynnyrch garddwriaethol hwnnw wedi rhoi ymrwymiad, neu wedi bod yn gyfrifol dros roi ymrwymiad mewn perthynas â'r cynnyrch garddwriaethol hwnnw,

y mae'n dramgwydd i'r person hwnnw weithredu'n groes i'r ymrwymiad neu i beri neu ganiatáu i'w asiant neu i'w gyflogai weithredu'n groes i'r ymrwymiad.

(5) Mae person yn euog o dramgwydd os yw, tra'n honni ei fod yn darparu manylion yr wybodaeth sy'n ofynnol gan reolau marchnata'r Gymuned ar gyfer cynnyrch garddwriaethol, yn rhoi disgrifiad diffygiol neu ffug o'r cynnyrch garddwriaethol hwnnw, ar label a osodir arno neu mewn dogfen sy'n mynd gydag ef.

(6) Mae person, ac eithrio swyddog awdurdodedig, yn euog o dramgwydd os yw'n gosod, neu'n peri neu'n caniatáu gosod, label ailraddio, label allraddio, neu label labelu diffygiol, ar gynhwysydd cynnyrch garddwriaethol neu ar y cynnyrch garddwriaethol ei hun, neu ar unrhyw hysbysiad neu ddogfen y mae'n ofynnol gan reolau marchnata'r Gymuned ei fod neu ei bod yn mynd gyda'r cynnyrch garddwriaethol hwnnw.

(7) Mae person, ac eithrio swyddog awdurdodedig, yn euog o dramgwydd os yw'n symud ymaith, yn cuddio, yn difwyno neu'n altro, neu'n peri neu ganiatáu symud ymaith, cuddio, difwyno neu altro—

(a) unrhyw hysbysiad neu ddogfen y mae'n ofynnol gan reolau marchnata'r Gymuned iddo neu iddi fynd gyda chynnyrch garddwriaethol neu unrhyw label y mae'n ofynnol gan reolau marchnata'r Gymuned iddo gael ei osod ar y cynnyrch garddwriaethol hwnnw neu ar ei gynhwysydd;

(b) label ailraddio, label allraddio, neu label labelu diffygiol a osodwyd gan swyddog awdurdodedig wrth weithredu'r Rheoliadau hyn ar y cynnyrch garddwriaethol neu ar ei gynhwysydd;

(c) unrhyw dâp nodi neu ddeunydd arall a ddefnyddiwyd gan swyddog awdurdodedig yn unol â rheoliad 8(1)(dd) i ddynodi cynnyrch garddwriaethol neu lot benodol o gynnyrch garddwriaethol y canfyddir nad yw'n cydymffurfio â rheolau marchnata'r Gymuned.

(8) Mae person yn euog o dramgwydd os yw'n allforio neu'n mewnforio unrhyw lwyth o gynnyrch garddwriaethol i unrhyw fan neu o unrhyw fan y tu allan i'r Gymuned Ewropeaidd heb ddogfen, label neu hysbysiad y mae'n ofynnol gan reolau marchnata'r Gymuned iddi neu iddo fynd gyda'r cynnyrch garddwriaethol hwnnw.

Rhanddirymiad rhag safonau marchnata penodol

5. Nid yw'n ofynnol i gynnyrch garddwriaethol y mae safon farchnata benodol yn gymwys iddo gydymffurfio(**7**) â'r safon farchnata benodol honno os yw'r cynnyrch garddwriaethol hwnnw yn cydymffurfio â'r safon farchnata gyffredinol ac os yw—

(a) yn cael ei gyflwyno i'w fanwerthu i ddefnyddwyr at eu defnydd personol;

(b) wedi'i labelu "product intended for processing" neu â geiriau cyfatebol eraill; ac

(c) nad oes bwriad i'w brosesu'n ddiwydiannol.

Arfer pwerau mewn mangre

6. Ni cheir arfer y pwerau o dan Ran 3 a Rhan 4 o'r Rheoliadau hyn mewn mangreoedd, neu mewn rhan o unrhyw fangre, a ddefnyddir yn unig fel tŷ annedd.

(**7**) Mae Rheoliad 5 yn arfer y rhanddirymiad yn Erthygl 3(3) o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 1580/2007, fel y'i disodlwyd gan destun newydd yn rhinwedd Erthygl 1(c) o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 1221/2008 sy'n diwygio Rheoliad (EC) Rhif 1580/2007 sy'n gosod rheolau gweithredu Rheoliadau'r Cyngor (EC) Rhif 2200/96, (EC) Rhif 2201/96 ac (EC) Rhif 1182/2007 yn y sector ffrwythau a llysiau o ran safonau marchnata (OJ Rhif L 336, 13.12.2008, t 1 fel y'i cywirwyd gan Corigendwm (OJ Rhif L 36, 5.2.2009, t.84)).

RHAN 3

Pwerau swyddogion awdurdodedig

Pwerau mynediad

7.—(1) Caiff swyddog awdurdodedig fynd i mewn i unrhyw fangre ar unrhyw adeg resymol at ddibenion gorfodi'r Rheoliadau hyn.

(2) Rhaid i swyddog awdurdodedig ddangos dogfen awdurdodi a ddilyswyd yn briodol os gofynnir iddo wneud hynny.

(3) Caiff swyddog awdurdodedig—

(a) fynd gydag ef—

(i) unrhyw bersonau eraill sydd ym marn y swyddog awdurdodedig yn angenrheidiol;

(ii) unrhyw gynrychiolydd o'r Comisiwn Ewropeaidd sy'n gweithredu at ddibenion gorfodi rhwymedigaeth ar ran y Gymuned; a

(b) dod ag unrhyw gyfarpar i'r fangre sydd ym marn y swyddog awdurdodedig yn angenrheidiol.

(4) Os bodlonir ynad heddwch, ar hysbysiad ysgrifenedig ar lw, fod yna sail resymol i fynd i mewn i unrhyw fangre at ddibenion gorfodi'r Rheoliadau hyn, ac naill ai—

(a) bod mynediad i swyddog awdurdodedig wedi ei wrthod, neu y disgwylir y bydd yn cael ei wrthod, ac (yn y naill achos a'r llall) fod hysbysiad wedi ei roi i'r meddiannydd o'r bwriad i wneud cais am warant; neu

(b) y byddai gwneud cais am fynediad i'r fangre, neu roi hysbysiad o'r fath, yn trechu bwriad y mynediad, neu

(c) fod y fangre heb ei meddiannu neu fod ei meddiannydd yn absennol ohoni dros dro; neu

(ch) fod brys ynglŷn â'r achos,

caiff yr ynad roi awdurdod, drwy warant a lofnodwyd, i'r swyddog awdurdodedig fynd i mewn i'r fangre, â grym rhesymol os bydd angen hynny.

(5) Mae gwarant o dan y rheoliad hwn yn ddilys am dri mis.

(6) Rhaid i swyddog awdurdodedig sy'n mynd i mewn i unrhyw fangre nad yw wedi'i meddiannu, neu y mae ei meddiannydd yn absennol ohoni dros dro, yn rhinwedd y rheoliad hwn, ei gadael wedi ei chau yr un mor effeithiol rhag mynediad heb awdurdod ag yr ydoedd cyn iddo fynd i mewn iddi.

(7) Mae'n dramgwydd i berson a ddaeth ar draws gwybodaeth gyfrinachol tra'n gweithredu at ddibenion gorfodi'r Rheoliadau hyn i ddatgelu'r wybodaeth gyfrinachol y daeth ar ei thraws, p'un ai a ddaeth ar ei thraws mewn mangre yr aethpwyd i mewn iddi o dan y Rheoliadau hyn, neu yn eu rhinwedd neu mewn modd arall, onis gwneir y datgeliad wrth i'r person hwnnw wneud ei ddyletswydd neu yn unol ag adran 17(2) o Ddeddf Gwrth-derfysgaeth, Trosedd a Diogeledd 2001(**8**).

Pwerau eraill swyddog awdurdodedig

8.—(1) Caiff swyddog awdurdodedig sydd wedi mynd i mewn i fangre yn gyfreithlon at ddibenion gorfodi'r Rheoliadau hyn, wneud y canlynol at y dibenion hynny—

(a) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson ddarparu'r fath gymorth, y fath wybodaeth neu'r fath gyfleusterau ag y dichon y swyddog awdurdodedig yn rhesymol eu mynnu;

(**8**) 2001 p. 24.